

Länsstyrelsen
Värmland

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0610226 Torps bergbrant

Natura 2000

Natura 2000 är ett nätverk av utpekade områden med höga naturvärden inom EU. Målet med nätverket är att hejda utrotningen av vilda djur och växter och hindra att deras livsmiljöer förstörs. Nätverket är en av hörnstenarna i EU:s arbete med att bevara biologisk mångfald. Alla medlemsländer har ansvar att peka ut representativa områden för fåglar som är angivna i EUs fågeldirektiv (SPA) och för naturtyper och arter som är angivna i EU:s art- och habitatdirektiv (SCI/SAC). Genom utpekandet åtar sig länderna att långsiktigt bevara de utpekade naturvärdena i områdena. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en bevarandeplan. I några fall där Natura 2000-området också är naturreservat skrivs en kombinerad bevarandeplan och skötselplan. Bevarandeplanen ska innehålla en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras. Bevarandemålen formuleras utifrån de förutsättningar som de utpekade arterna och naturtyperna behöver för att de ska ha gynnsamt bevarandetillstånd i området. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper samt behov av bevarandeåtgärder, t.ex. skydd eller skötsel, ska också beskrivas. Informationen ska ligga till grund för förvaltning och tillståndsprövning enligt miljöbalken.

I bevarandeplanen redovisas gränser, naturtyper och arter enligt bästa tillgängliga kunskap. Uppgifterna skiljer sig i vissa fall från vad som är beslutat av regeringen och kommer av Länsstyrelsen i dessa fall att föreslås som ändringar till regeringen vid nästa revideringstillfälle. Förvaltning och tillståndsprövning ska utgå från den verkliga förekomsten av naturtyper och arter, varför det är nödvändigt att bevarandeplanen redovisar denna, även om uppgifterna inte har hunnit beslutas av regeringen.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen som är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter och det är värdefullt om den som har ny information kontaktar Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är i sig inte ett juridiskt bindande dokument varför formell reglering av skydd eller skötsel kan behövas t.ex. i form av beslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som råder vid åtgärder eller verksamheter inom ett Natura 2000-område.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd kan även krävas för åtgärder utanför Natura 2000-området om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Inför en ansökan ska ett samråd hållas med Länsstyrelsen angående utformningen av tillståndsansökan och tillhörande miljökonsekvensbeskrivning. Eftersom det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som kräver tillstånd rekommenderas en tidig kontakt med Länsstyrelsen. Vid skogsbruksåtgärder hålls initialt ett samråd med Skogsstyrelsen. Information om Natura 2000 finns också på Länsstyrelsens webbsida eller genom kontakt med Länsstyrelsens enhet för naturvård på telefonnummer 010-224 70 00.

Foto: Länsstyrelsen Värmland

Överst vänster: violettkantad guldvinge, Dan Mangsbo - överst mitten: silvertärnor (D.M.) - överst höger: långskägg (D.M.)

nedtill vänster: vattendrag (D.M.) - nedtill höger: skog, Anders Tedeholm ©

Länsstyrelsen Värmland

651 86 Karlstad

010-224 70 00

www.lansstyrelsen.se/varmland

Länsstyrelsen
Värmland

Bevarandeplan för Natura 2000-området SE0610226 Torps bergbrant

Kommun: Säffle

Områdets totala areal: 20,3 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2017-11-06

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2017-12-29

Markägarförhållanden:

Privat.

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2002-01-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet:

9010 - Taiga

9050 - Näringsrik granskog

1386 - Grön sköldmossa, *Buxbaumia viridis*

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är det överordnade syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området.

Prioriterade bevarandevärden: I Natura 2000-området Torps bergbrant är de naturskogsliknande skogsbestånden de prioriterade bevarandevärdena.

Motivering: Området utgörs till stor del av en för regionen representativ skogsbevuxen bergsbrant med låg grad av mänsklig påverkan. Den orörda karaktären tillsammans med förekomst av basiska bergarter i vissa delar av området skapar goda förutsättningar för en variation av skogsmiljöer samt en hög biologisk mångfald.

Prioriterade åtgärder: Området är skyddat som naturreservat. Skötselriktningen för områdets prioriterade naturtyper (taiga och näringsrik granskog) är fri utveckling.

Beskrivning av området

Natura 2000-området Torps bergbrant utgörs av en sydvänd brant med silikatberggrund i övre delen och basisk berggrund i den nedre delen av branten och sluttningen. Övre delen domineras av tall med bitvis betydande inslag av gran, asp och björk. Spridd sälg, hassel och rönn förekommer också. Övre branten angränsas i nordväst av en ung, planterad tallskog. Övergångszonen mellan dessa bestånd innehåller ofta öppna bergpartier och små, trånga sprickdalar med bitvis högt inslag av asp i olika åldersstadier. Solexponerad död ved som asphögstubbar, tallågor och torrträd av olika trädslag samt gamla träd, främst tall, utgör här mycket viktiga naturskogsselement.

Längre ner i branten avtar talldominansen och lövblandad granskog tar vid. Marken är blockig och bitvis örtrik. Förekomsten av hassel och asp ökar och på några ställen växer lind. Vissa partier är solöppna ”skravelstenstorg” medan andra är mer slutna och skuggiga. Överallt finns små och stora mer eller mindre mossbelupna lodytor och block. Vid foten av sluttningen finns ett bäckdrag där näringsrikt markvatten bildar små kärr här och var.

Nordöstra delen utgörs av en sluttning med örtrik, äldre granskog på basisk berggrund. Spritt inslag av björk, asp, hassel och klibbal förekommer. Skogen är huvudsakligen väl slutet och frisk men här och var finns fuktigare källdrag. Mot söder angränsar skogen mot betesmark med grov asp och klibbal samt hasselbuskar i skogsbrynet.

Inom Natura 2000-området har ett flertal signalarter och/eller rödlistade arter påträffats. Några exempel på de funna rödlistade arterna är fågelfots- och vedsäckmossa, dvärgbägarlav, gräns- och veckticka, gultoppig fingersvamp samt blåtryffel. Några av dessa arter anses även vara hotade till sin existens.

Vad kan påverka negativt

För de utpekade naturtyperna och den utpekade arten i Natura 2000-området Torps bergbrant utgör olika former av produktionsinriktat skogsbruk det största hotet, vilket bland annat leder till brist på gamla träd och död ved. Enligt gällande reservatsbeslut råder dock förbud mot skogsbruk inom Natura 2000-området. Åtgärder som sker i det runtomliggande skogslandskapet kan dock indirekt utgöra hot mot Torps bergbrants naturtyper och innehåll av arter. Kvävedfall och sur nederbörd kan även på sikt utgöra indirekta hot, främst gäller det känsliga lavar och mossor.

Se även beskrivning av negativ påverkan för utpekade naturtyper och utpekad art.

Bevarandeåtgärder

Följande bestämmelser och åtgärder bidrar på olika sätt till att utpekade naturtyper och/eller arter uppnår och bibehåller gynnsamt bevarandetillstånd i Natura 2000-området.

Gällande regelverk 2017:

- Svenska Natura 2000-områden utgör riksintressen enligt 4 kap. 8 § miljöbalken.
- Enligt första stycket i 7 kap. 28 a § miljöbalken krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Tillstånd enligt första stycket krävs inte för verksamheter och åtgärder som direkt hänger samman med eller är nödvändiga för skötseln och förvaltningen av det berörda området. Innan en tillståndsansökan lämnas in ska samråd hållas med Länsstyrelsen m.fl. (enligt 6 kap. 4 § miljöbalken).
- Med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken får tillsynsmyndigheten i det enskilda fallet besluta om de förelägganden och förbud som behövs för att miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av miljöbalken ska följas.

- Förbud enligt 11 kap. 14 § 1 st. miljöbalken mot markavvattning gäller i Säffle kommun (Förordning 1998:1388 om vattenverksamhet m.m.).
- Beslutade föreskrifter och skötselplan för naturreservatet Torps bergbrant. Hela Natura 2000-området omfattas av skydd som naturreservat.
- Natura 2000-området ingår i ett större område som är klassat som riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken.

Se även beskrivning av "Gällande regelverk 2017" för utpekad art.

Skydd/skötsel:

Natura 2000-området Torps bergbrant omfattas av skydd genom beslut om bildande av naturreservat från 2013. Reservatet bildades i syfte att bevara områdets naturskogar och andra ingående naturtyper samt områdets orörda karaktär med dess ekosystem och biologiska mångfald. Förvaltningsinriktningen i reservatbeslutets föreskrifter och skötselplan innebär för områden med skogsmark med utpekade Natura 2000-naturtyper att de tillåts utvecklas fritt genom intern dynamik.

Något behov av ytterligare bevarandeåtgärder bedöms i nuläget inte finnas.

Bevarandetillstånd

Se beskrivning av bevarandetillstånd för utpekade naturtyper och utpekad art.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet:

9010 - Taiga

Areal: 6,47 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen taiga förekommer i Natura 2000-området Torps bergbrant i ett område (bestånd) i den centrala delen som täcker knappt en tredjedel av Natura 2000-områdets totala yta. Skogen av denna naturtyp domineras i den övre delen av branten av tall. Något längre ner i branten består skogen av blandskog med tall, gran, asp, björk, klibbal, sälg, rönn, hassel och enstaka lind. Skogsbranten innehåller förutom rikligt med block, skravelsten och lodytor även många torrakor och lågor. Många tallar har en ålder upp emot 200 år och enstaka är troligtvis ännu äldre. Asp i alla åldrar förekommer.

Naturtypen förekommer i boreal-boreonemoral zon på torr-blöt och näringsfattig-näringsrik mark och innefattar i typfallet produktiv skogsmark. Trädskiktets krontäckningsgrad är normalt 30-100 % och utgörs av gran, tall, björk, asp, rönn och sälg. Små inslag av andra inhemska trädslag kan förekomma. Naturtypen innefattar även brandfält och stormfällningar som då kan innebära en lägre krontäckning. Skogen ska vara, eller i en relativt nära framtid kunna bli, naturskog eller likna naturskog m.a.p. egenskaper och strukturer. Den kan ha påverkats av t.ex. plockhuggning, bete eller naturlig störning. Skogen ska vara i ett sent eller i ett relativt sent successionsstadium. Det ska finnas gamla träd och död ved och en kontinuitet för de aktuella trädslagen. Om naturliga störningsprocesser eller skötselåtgärder i syfte att imitera sådana har påverkat området kan även områden i yngre successionsstadier ingå. Skogens hydrologi är inte under stark generell påverkan från markavvattning. Näringskrävande örter finns endast undantagsvis. Naturtypen hyser vanligtvis en mängd rödlistade arter som gynnas av lång skoglig kontinuitet, gamla träd, död ved eller brandfält och successionsstadier efter brand.

För att den ingående naturtypen taiga ska uppnå och bibehålla gynnsamt bevarandetilstånd på lång sikt bör nedanstående förutsättningar uppfyllas:

- Skogen lämnas för fri utveckling där naturvärdena utvecklas genom naturlig dynamik.
- Upprätthållande och återintroduktion av naturliga störningar, såsom brand, som viktiga processer.
- Upprätthållande och återställande av naturlig hydrologi.
- Upprätthållande och återintroduktion av extensiv hävd i vissa fall.
- Den för naturtypen karakteristiska vegetationen och strukturerna är en förutsättning för många av de typiska arterna som där har sin livsmiljö. Om de typiska arterna inte minskar påtagligt indikerar de att naturtypen upprätthåller viss kvalitet och viktiga ekologiska funktioner och därmed ett gynnsamt bevarandetilstånd för naturtypen.

Bevarandemål

Arealen av taiga (9010) ska vara minst 6,47 hektar. Småskaliga naturliga processer, som t.ex. trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning liksom periodvisa omvälvande störningar i form av t.ex. insektsangrepp, stormfällning, översvämning eller brand ska påverka dynamik och struktur. Naturlig hydrologi och naturliga grundvattennivåer som skapar markfuktighet ska påverka dynamik och struktur. Skogen ska bestå av olika trädarter till följd av naturlig störningsdynamik och succession. Skog med högre krontäckning ska utvecklas och barrträd ska kunna dominera i sena successionsstadier. Trädskiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Förekomsten av strukturer/substrat i form av gamla träd ska minst vara tämligen allmän och förekomsten av död ved i olika former ska

minst vara måttlig. Främmande trädarter ska inte finnas i området. Det ska finnas typiska arter som gynnas av lång skoglig kontinuitet inom följande grupper: lavar, mossor och svampar.

Negativ påverkan

Faktorer som utgör eller kan utgöra hot mot naturtypen:

- Avverkning i olika former reducerar förekomsten av lämpliga strukturer. Sådana åtgärder i intilliggande områden kan även de vara skadliga genom att de påverkar lokalklimatet i område med denna naturtyp.
- Markskador. Förutom den mekaniska skadan kan hydrologin påverkas och naturmiljön förändras.
- Produktionshöjande åtgärder inom skogsbruket såsom gödsling, markberedning och dikning som även påverkar hydrologin.
- Exploatering av området i olika former.
- Fragmentering, t.ex. skogsbilvägar kan isolera organismpopulationer.
- Nedfall av kemiska ämnen. T.ex. svavel-, metall- och kväveföreningar. Sistnämnda med effekten att de är skadliga för svampar och lavar, samtidigt som de kan vara gödande och ge förändringar i vegetationen.
- Brist på dynamik. Brist på vissa stadier i skogens utveckling kan få till följd att de ingående arternas habitat försvinner. Exempel på viktiga dynamiska krafter är brand, översvämning, vind och angrepp av insekter och svamp.
- Systempåverkande arter, t.ex. betestryck från klövvilt som kan påverka lövträdsföryngringen och invasiva främmande arter som har potential att skada den naturliga florans och faunan.

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder

Se beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandetillstånd

Ålder, struktur och artsammansättning i skogsbeståndet bestående av naturtypen taiga i Natura 2000-området Torps bergbrant pekar på att skogen har formats av naturliga processer. Här har flera signalarter/rödlistade/typiska arter bland exempelvis lavar, svampar och mossor påträffats. Dessa förekomster indikerar lång skoglig kontinuitet både vad det gäller levande träd men även olika former av död ved. Mot bakgrund av vad som ovan beskrivits bedöms bevarandetillståndet för naturtypen taiga i Natura 2000-området som gynnsamt.

9050 - Näringsrik granskog

Areal: 7,5 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Naturtypen näringsrik granskog förekommer i Natura 2000-området Torps bergbrant i ett område i den nedre delen av branten och upptar drygt en tredjedel av Natura 2000-områdets totala yta. Granskogen har inslag av enstaka tall, björk, asp, sälg, hassel, alm, ask och klibbal. Död ved finns endast i begränsad omfattning.

Näringsrika granskogar förekommer framför allt i boreal region, ofta på basisk berggrund och i södra Sverige ofta på mullrik brunjord. Naturtypen är näringsrik och torr-blöt och översilning kan förekomma. Den ligger ofta i sänkor, på dalbottnar eller i sluttningar med finsediment och/eller rörligt markvatten men kan även förekomma på flack mark. Trädsiktets krontäckningsgrad är normalt 50-100 %, varav gran utgör minst 50 % av grundytan. Utöver gran kan samtliga inhemska trädslag förekomma. Skogen ska vara, eller i en relativt nära framtid kunna bli, naturskog eller likna naturskog m.a.p. egenskaper och strukturer. Den kan ha påverkats av t.ex. plockhuggning, bete eller naturlig störning. Skogen ska vara i ett sent eller i ett relativt sent successionsstadium. Det ska finnas gamla träd och död ved och en kontinuitet för de aktuella trädslagen. Om naturliga störningsprocesser eller skötselåtgärder i syfte att imitera sådana har påverkat området kan även områden i yngre successionsstadier ingå. Fältskiktet är i huvudsak präglad av näringsrika förhållanden och är välutvecklat och artrikt. Ofta är även faunan artrik, speciellt när det gäller ryggradslösa djur.

För att den ingående naturtypen näringsrika granskogar ska uppnå och bibehålla gynnsamt bevarandetilstånd på lång sikt bör nedanstående förutsättningar uppfyllas:

- Skogen lämnas för fri utveckling där naturvärdena utvecklas genom naturlig dynamik.
- Upprätthållande och återställande av naturlig hydrologi.
- Upprätthållande och återintroduktion av extensiv hävd.
- Den för naturtypen karakteristiska vegetationen och strukturerna är en förutsättning för många av de typiska arterna som där har sin livsmiljö. Om de typiska arterna inte minskar påtagligt indikerar de att naturtypen upprätthåller viss kvalitet och viktiga ekologiska funktioner och därmed ett gynnsamt bevarandetilstånd för naturtypen.

Bevarandemål

Arealen av näringsrik granskog (9050) ska vara minst 7,5 hektar. Bestånden ska formas av småskaliga naturliga processer, t.ex. trädens föryngring, åldrande och avdöende samt omkullfallna träd och luckbildning, liksom periodvisa omvälvande störningar, t.ex. insektsangrepp, översvämning eller stormfällning ska påverka dynamik och struktur. Naturlig hydrologi och naturliga grundvattennivåer som skapar markfuktighet ska påverka dynamik och struktur. Skogen ska bestå av olika trädarter till följd av naturlig störningsdynamik och succession. Skog med högre krontäckning ska utvecklas och barrträd ska kunna dominera i sena successionsstadier. Trädsiktet ska vara olikåldrigt och flerskiktat. Förekomsten av strukturer/substrat i form av gamla träd ska minst vara tämligen allmän och förekomsten av död ved i olika former ska minst vara måttlig. Främmande trädarter ska inte finnas i området. Det ska finnas typiska arter som gynnas av lång skoglig kontinuitet inom följande grupper: kärlväxter, mossor och svampar.

Negativ påverkan

Faktorer som utgör eller kan utgöra hot mot naturtypen:

- Brist på dynamiska krafter såsom brand, ras och översvämning.
- Avverkning i olika former reducerar förekomsten av lämpliga strukturer. Sådana åtgärder i

intelligande områden kan även de vara skadliga genom att de påverkar lokalklimatet i område med denna naturtyp.

- Markskador. Förutom den mekaniska skadan kan hydrologin påverkas och naturmiljön förändras.
- Produktionshöjande åtgärder inom skogsbruket såsom gödsling, markberedning och dikning som även påverkar hydrologin.
- Nedfall av kemiska ämnen. T.ex. svavel-, metall- och kväveföreningar. Sistnämnda med effekten att de är skadliga för svampar och lavar, samtidigt som de kan vara gödande och ge förändringar i vegetationen.
- Betestryck från klövvilt som kan påverka lövträdsföryngringen.
- Exploatering.
- Fragmentering, t.ex. skogsbilvägar kan isolera organismpopulationer.

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder

Se beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandetillstånd

Beståndet med naturtypen näringsrik granskog i Natura 2000-området Torps bergbrant har inte inventerats men det har besökts i fält. Detta har klassats utgöra icke fullgod Natura-naturtyp och har inte tillräckliga strukturkvaliteter, bland annat för liten mängd död ved, som behövs för att nå upp till naturskogskaraktär. Bevarandetillståndet bedöms som icke gynnsamt.

1386 - Grön sköldmossa, *Buxbaumia viridis*

Artens förekomst är fastställd i regeringsbeslut.

Beskrivning

I Natura 2000-området Torps bergbrant inventerades grön sköldmossa 2007. Vid inventeringen påträffades sex kapslar av mossan. Från 2017 föreligger fynd av två kapslar, en från vardera två lokaler. Från 2002 föreligger uppgifter att arten påträffades på ett flertal lågor.

Grön sköldmossa förekommer i olika typer av frisk till fuktig barrskog och blandskog. Arten växer på multnande stammar och stubbar. Substratet är oftast murken och mjuk ved av gran, men den kan även förekomma på ved av tall och lövträd. I sällsynta fall kan grön sköldmossa även förekomma direkt på humusrik skogsmark. Arten finns i skog med fortlöpande tillförsel av mjuk död ved, vilken arten kan växa på. Sådana förhållanden är vanligast i skog som lämnats till fri utveckling med tillhörande intern beståndsdynamik och småskaliga naturliga störningar. Arten förväntas normalt kunna sprida sig som mest en meter vegetativt och effektivt en kilometer med sporer under en 10-årsperiod.

För att den ingående arten grön sköldmossa ska uppnå och bibehålla gynnsamt bevarandetillstånd på lång sikt bör nedanstående förutsättningar uppfyllas:

- Kontinuerlig tillgång på lämplig ved inom spridningsavstånd på varje lokal.

Bevarandemål

Grön sköldmossa ska finnas i området i för arten lämplig livsmiljö. Artens populationsutveckling ska vara stabil och inte visa på bestående nedgång. Livsmiljön bestående av lågor med minst 20 cm diameter av främst gran i områdets skogsmiljöer ska förekomma i sådan omfattning att arten kan fortleva långsiktigt i området.

Negativ påverkan

Faktorer som utgör eller kan utgöra hot mot arten:

- Skogsavverkning (ökad exponerad och uttorkning).
- Brist på lämpligt habitat genom oregelbunden tillförsel av grov död ved i skogen, med tät markkontakt för fuktighetens skull.
- Fragmentering. En fortsatt minskning av skog med död ved gör att avståndet mellan exemplar blir så långt att de isoleras från varandra.

Se även beskrivning av negativ påverkan på områdesnivå.

Bevarandeåtgärder

Gällande regelverk 2017:

- Arten ingår i art- och habitatdirektivets bilaga 2 och den är inte en prioriterad art där.
- Vilt levande exemplar av arten är fridlyst enligt 8 § artskyddsförordningen (2007:845) vilket innebär att det är förbjudet att i den omfattning som framgår av bilaga 2 plocka, gräva upp eller på annat sätt ta bort eller skada hela eller delar av exemplar.
- Enligt 13 § artskyddsförordningen kan vilt levande exemplar av arten samlas in under förutsättning att det behövs för att rapportera arten och under att vissa villkor uppfylls, t.ex. att den aktuella populationen inte påverkas negativt långsiktigt.

Behov av ytterligare bevarandeåtgärder:

- Regelbunden inventering av förekomsten av grön sköldmossa behöver utföras för att följa dess populationsutveckling i området. Förslagsvis vart 10 år.

Se även beskrivning av bevarandeåtgärder på områdesnivå.

Bevarandetillstånd

Vid inventeringen 2007 bedömdes det inte finnas några andra lämpliga lågor än den som arten påträffades på inom de närmsta tio metrarna från den bevuxna lågan. Något längre bort fanns dock lämpliga lågor, fast sparsamt. Få påträffade exemplar av mossan 2017 skulle kunna vara ett tecken på att den minskat, men förekomst på en lokal som den inte rapporterats ifrån förut visar att den kan uppträda på hittills okända platser i området. Området bedöms dessutom kunna erbjuda arten lämplig livsmiljö på ytterligare platser. Populationer av grön sköldmossa är kortvariga och på samma substratfläck förekommer ofta kapslar bara under något eller några år. Antalet bildade kapslar varierar dessutom kraftigt mellan olika år och dödligheten är hög. Sammantaget och med beaktande av att arten normalt varierar i uppträdandet bedöms bevarandetillståndet som oklart men förmodligen gynnsamt.

Utvecklingsmark

Inom Natura 2000-området finns ett skogsbestånd som har klassats utgöra utvecklingsmark med målnaturtyp taiga (9010). Detta bestånd ligger längs den södra gränsen för Natura 2000-området och har en areal på 0,32 hektar.

Dokumentation

Följande underlag har använts vid sammanställningen av bevarandeplanen:

- ArtDatabanken SLU. Artfakta. (<http://artfakta.artdatabanken.se>)
- Artportalen. ArtDatabanken SLU, Uppsala. Artuppgifter, sökning 2017-09. (<http://www.artportalen.se>)
- Länsstyrelsen i Värmlands län. Basinventering 2005-2009 inklusive kompletterande inventeringar, bedömningar och kvalitetssäkring av Natura 2000-områden. Opublicerat.
- Länsstyrelsen i Värmlands län. 2006. Bevarandeplan Natura 2000. Nordbyberget. Fastställd 2006-03-15.
- Länsstyrelsen i Värmlands län. 2013. Beslut om bildande av naturreservatet Torps bergbrant. Beslut 2013-06-11.
- Naturvårdsverket. 2011. Vägledning för svenska arter i habitatdirektivets bilaga 2. NV-01162-10. Art 1386, Grön sköldmossa. (<http://www.naturvardsverket.se>)
- Naturvårdsverket. 2012. Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1. NV-04493-11. Naturtyp 9010, Taiga. (<http://www.naturvardsverket.se>)
- Naturvårdsverket. 2012. Vägledning för svenska naturtyper i habitatdirektivets bilaga 1. NV-04493-11. Naturtyp 9050, Näringsrika granskogar. (<http://www.naturvardsverket.se>)

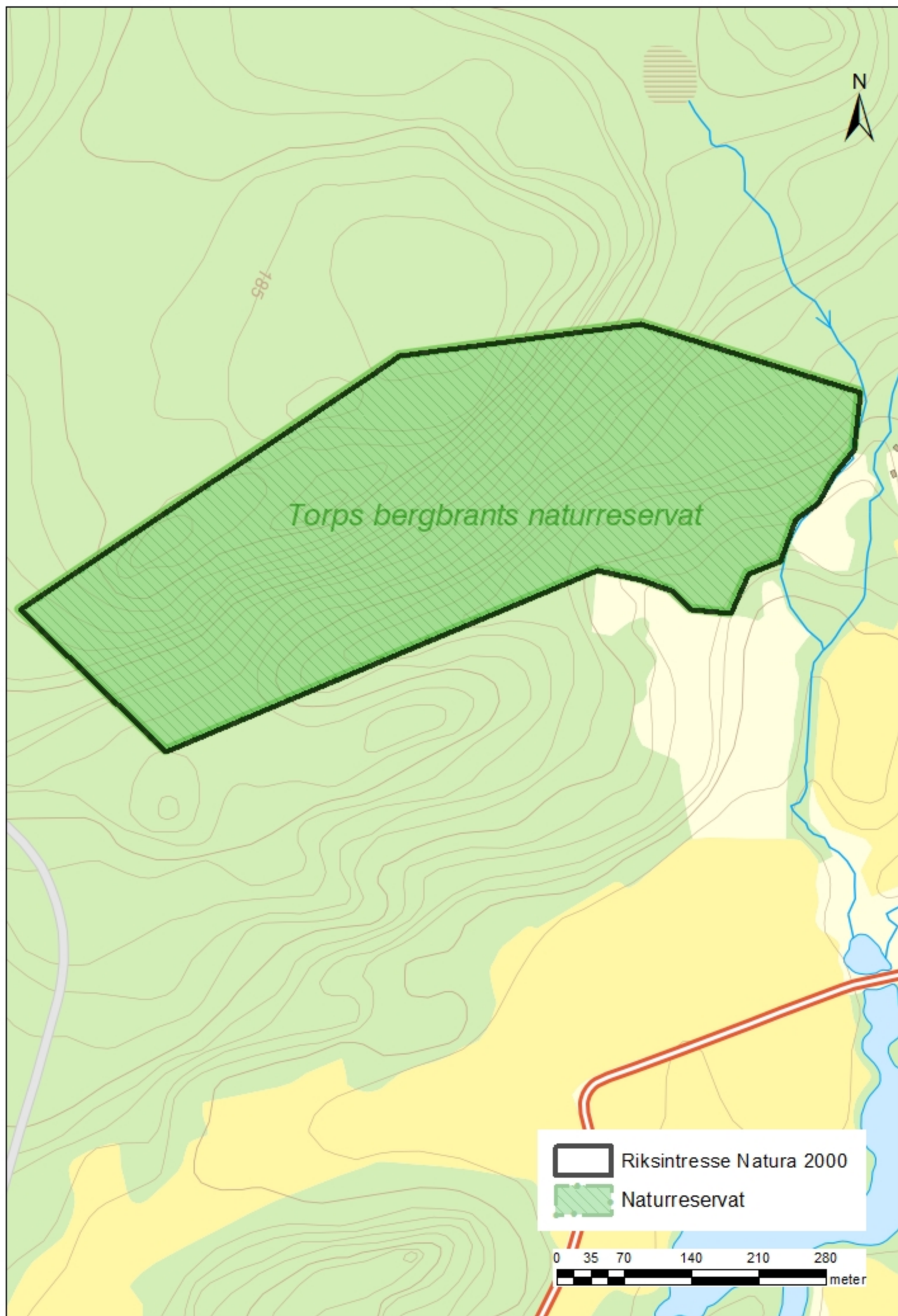
Bilagor

1. Översiktskarta
2. Karta över Natura 2000-områdets avgränsning
3. Naturtypskarta

Bilaga 1. Översiktskarta med markering för Natura 2000-området Torps bergbrant

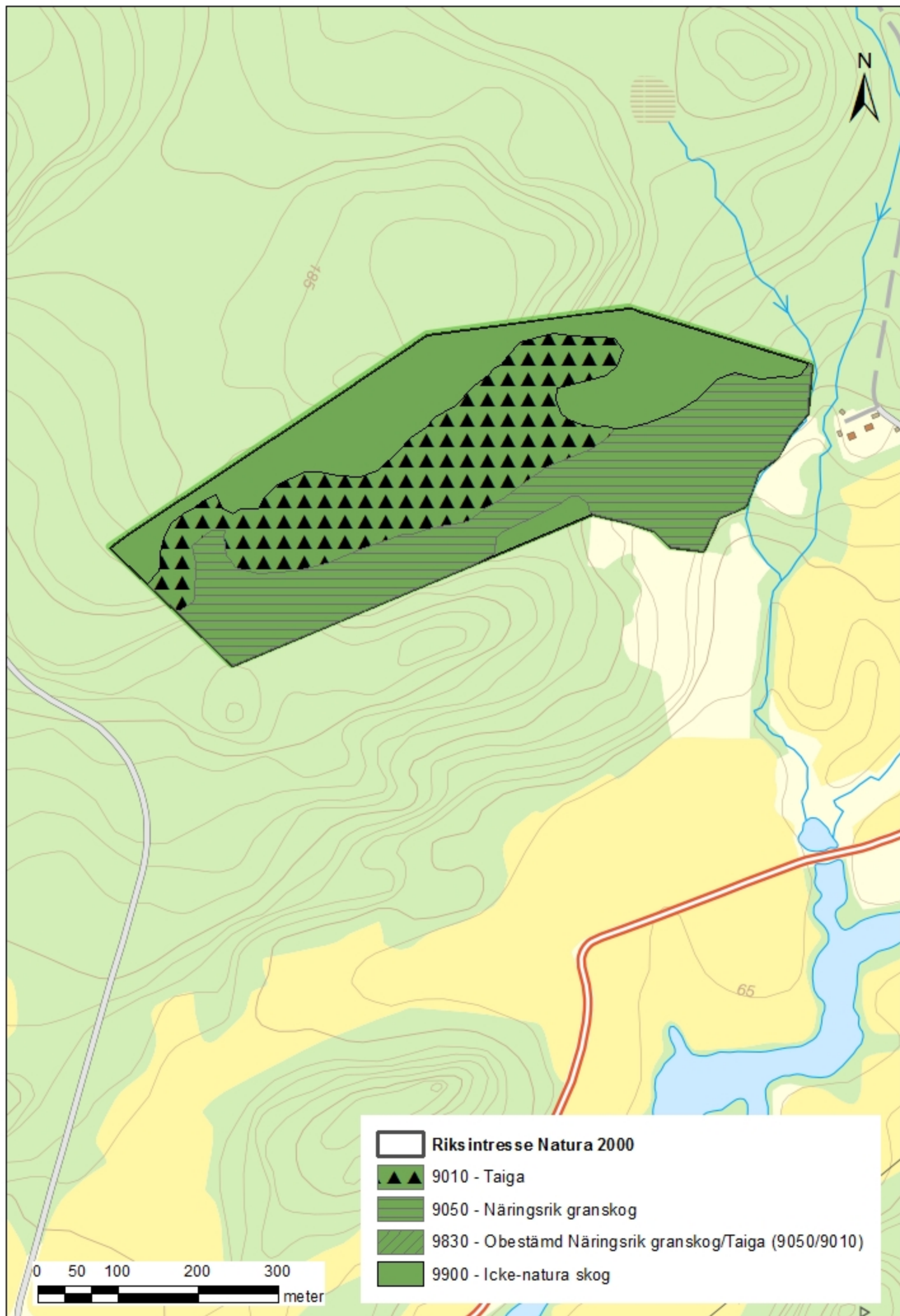

Bilaga 2. Karta med Natura 2000-områdets avgränsning

Bilaga 3. Naturtypskarta för Natura 2000 - området Torps bergbrant

Länsstyrelsen
Värmland

Länsstyrelsen Värmland, 651 86 Karlstad, 010-224 70 00
www.lansstyrelsen.se/varmland